

COP29

Politiikkasuositukset
Lokakuu 2024

Tyttöjen tulevaisuus ilmastokokousten ytimeen

Plan International Suomen suositukset YK:n ilmastihuippukokoukseen Bakussa

/// Nyt on aika toimia. Ilmastokriisi on raskas taakka lapsille ja nuorille, ja se täyttää meidät ahdistuksella ja pelolla tulevaisuudestamme. Miten voimme unelmoida huomista, kun sitä tuhotaan tänään?

–Ineza Umuhoza Grace, nuori ilmastovaikuttaja ja -johtaja, Ruanda

Koemme ennätysellisen voimakasta ilmaston lämpenemisen vuotta. Seuraukset ovat vakavat maailman tytöille, sillä mahdollisuudet kehitykseen köyhissä maissa heikentyvät ja humanitaariset kriisit syvenevät.

Maailman naisten ja tyttöjen elämässä on käynnissä vakavia murroksia. Ilmastokriisi haittaa heidän terveyttään ja ravitsemustaan sekä rajoittaa heidän taloudellisia ja koulutuksellisia mahdollisuuksiaan. Häiriöt elinympäristössä kasvattavat sukupuoleen perustuvan väkivallan sekä varhaisten ja pakotettujen avioliittojen riskiä.

Ilmastokriisi on aikamme suurin sukupolvien välinen epäoikeudenmukaisuus. Yli miljardi

lasta on äärimmäisessä vaarassa ilmastokriisin vuoksi. Uhattuna on lasten oppiminen, terveys, hyvinvointi ja turvallisuus. Vuoden 2022 jälkeen 400 miljoonaa lasta on kokenut ilmastokriisin aiheuttamia häiriöitä koulutuksessaan. Lapsille ja nuorille kansainvälisten ilmastoneuvotteluiden panokset eivät voisi olla suurempia.

Onneksi meillä on ratkaisuja. Asettamalla lasten ja tyttöjen tarpeet sekä ja sukupuolten välisen tasa-arvon edistämisen etusijalle, varmistamme oikeudenmukaisemman ja kestävämmän tulevaisuuden. COP29-ilmastihuippukokouksessa voidaan varmistaa, että lasten ja tyttöjen oikeudet ja kokemukset ovat keskeisellä sijalla päättäjien ilmastotyössä.

Kymmenen kohdan työlista tyttöjen oikeuksien tukijalle Bakun kokouksessa

- 1. Sukupuolten välinen tasa-arvo on asetettava etusijalle** kaikissa UNFCCC:n prosesseissa. COP29:ssa on saavutettava tuloksia uuden kollektiivisen määrällisen rahoitustavoitteen asettamisessa, sekä Liman työohjelman (LWPG) ja sukupuolten tasa-arvoa koskevan toimintasuunnitelman (GAP) tarkistamisessa.
- 2. Päätöksissä on kunnioitettava ilmastokriisistä eniten kärsivien ihmisten**, kuten alkuperäiskansojen, syrjäytyneiden yhteisöjen, lasten ja naisten, erityisesti nuorten naisten ja tyttöjen, oikeuksia. Lisäksi on **keskityttävä suhteettomista vaikutuksista kärsivien tukeen**.
- 3. Riittävä, oikeasuhtainen ja tasa-arvon huomioiva uusi kollektiivinen määrällinen ilmastorahoitustavoite NCQG**, jonka periaatteissa on sukupuolten tasa-arvon ja sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden edistäminen.
- 4. Kehotetaan ilmastosopimuksen osapuolia** sitoutumaan GAP:n täytäntöönpanoon, sukupuolten tasa-arvon edistämiseen kaikessa ilmastorahoituksessa, lisäämään sukupuolijakauman tasapainoa valtuuskunnissa ja neuvotteluryhmissä sekä nimeämään kansalliset tasa-arvo- ja ilmastonmuutosyhteyshenkilöt
- 5.** Kannustetaan osapuolia varmistamaan, että lasten ja tyttöjen näkökulmat otetaan huomioon päivitetyissä **kansallisissa ilmastosuunnitelmissa (NDC 3.0) ja kansallisissa sopeutumissuunnitelmissa (NAP)**, sekä sisällyttämään lapsiin kohdistuvat vaikutukset hallitustenvälisen ilmastopaneelin (IPCC) seuraavaan sykliin.
- 6. Poistetaan sukupuoleen ja ikään liittyviä esteitä osallistumiselta** ilmasto koskevaan päätöksentekoon. Tuetaan nuorisjärjestöjen pääsyä ja taloudellisia mahdollistetaan osallistua ja kuullaan niitä nuoria, jotka ovat ilmastohaasteiden keskiössä.
- 7.** Kaikkien sopimuspuolten on sitouduttava vauhdittamaan inklusiivista, lapsi- ja nuorisokeskeistä ilmastopolitiikkaa ja -toimintaa **liittymällä** yli 50 hallituksen allekirjoittamaan **Julistukseen the Declaration on Children, Youth and Climate Action**.
- 8. Lisätään tietoisuutta** sukupuolten tasa-arvon ja ilmastokriisin yhteyksistä, katastrofien ja ilmastokriisin yhteyksistä sekä ilmastokriisin vaikutuksista lasten ja nuorten elämään.
- 9. Lisätään investointeja koulutukseen**, myös ilmasto-opetukseen ja vihreisiin taitoihin. Otetaan käyttöön suuntaviivoja ja hyviä käytäntöjä, jotka koskevat lasten koulutusta ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä ilmastotoimissa, kiinnittäen erityistä huomiota sukupuolten tasa-arvoon ja vammaisten osallistamiseen. (ACE Glasgow'n työohjelman toiminto C.2).
- 10. Varmistetaan, että maailman tyttöjen oma ääni kuuluu ilmastopolitiikan ytimessä** niin kansainvälisissä ilmastosopimuksissa, kuin kansallisissa suunnitelmissa ja päätöksissä.

Uusi kollektiivinen määrällinen rahoitustavoite NCQG ja tyttöjen oikeus turvalliseen elinympäristöön

Yli 80 prosenttia kotiseudultaan ilmastoon liittyvien tapahtumien vuoksi siirtymään pakotettuja ovat naisia ja tyttöjä. Silti naiset saavat vain kaksi prosenttia ilmastorahoituksesta.

Kansainvälinen ilmastorahoitus on COP29-konferenssin tärkein aihe. Tämän päivän lapsille ja nuorille riittävä ilmastorahoitus on ratkaisevaa, jotta heidän kasvuympäristönsä säilyy elinkelpoisena.

Ilman kunnianhimoisia rahoitussitoumuksia tytöt joutuvat kärsimään kasvavasti ilmastokriisin aiheuttamista katastrofeista. Ilman päätöstä ja toimeenpanoa katastrofiapuun, humanitaariseen apuun ja laajamittaisiin siirtolaisuuksiin liittyvät kustannukset nousevat merkittävästi, mikä horjuttaa haavoittuvien yhteisöjen vakautta entisestään.

- Vain **2,4 prosenttia** kaikesta ilmastoon liittyvästä virallisesta kehitysavusta (ODA) osoitetaan ilmastotoimiin, **joissa sukupuolten tasa-arvo on yksi päätavoitteista**.
- UNDP:n arvion mukaan ilmastonmuutokseen sopeutumisen kustannukset **ovat 18 kertaa suuremmat kuin tällä hetkellä käytävissä oleva rahoitus**.
- **Alle 4 prosenttia monenkeskisten kehityspankkien ja -rahoituslaitosten** rahoittamista hankkeista on tyttöjen tarpeisiin ja osallistumiseen keskittyviä.

Uuteen kollektiiviseen määrälliseen rahoitustavoitteeseen (NCQG) on:

- 1.** Asetettava etusijalle ilmastokriisistä eniten kärsivien ihmisoikeudet sekä sisällytettävä sukupuolten tasa-arvon ja sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden periaatteet.
- 2.** Oltava määrällisesti uskottava, riittävä ja oikeasuhtainen ja mobilisoitava yli 1 biljoonaa dollaria vuodessa, jotta voidaan saavuttaa järjestelmämuutos, joka on välttämätön ilmastokriisiin vastaamiseksi.
- 3.** Osoitettava sukupuolten välinen tasa-arvo ja sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus keskeisiksi periaatteiksi. Sisällytettävä raportointi sukupuolten tasa-arvoa kuvaavista indikaattoreista, jotta voidaan varmistaa vastuuvellisuus ja edistyminen.
- 4.** Perustuttava tieteesen sekä oikeudenmukaiseen rahoitusvastuun taakanjakoon. Rahoituksen on oltava **uutta ja lisäistä rahoitusta**, joka myönnetään ensisijaisesti avustuksina erityisesti **sopeutumiseen, ennakoiviin toimiin sekä menetyksiin ja vahinkoihin**.
- 5.** **Luotava sopeutumista koskeva temaattinen alatavoite**, joka vastaa UAE Framework for Global Climate Resilience -rahoitustarpeita koulutuksen, terveyden, veden ja sanitaation, ruokaturvan ja ravitsemuksen sekä sopeutuvan sosiaalisen suojelun osalta.
- 6.** **Luotava menetysten ja vahinkojen rahoittamista koskeva temaattinen alatavoite**, jossa asetetaan etusijalle avustusperustainen rahoitus lapsille ja heidän yhteisöilleen. Rahoituksen on oltava **tarveperusteista** ja siinä on **noudatettava oikeudenmukaista jakoa, yhteisten mutta eriytyneiden vastuiden periaatteen mukaisesti**.
- 7.** **Annettava selkeät ohjeet ilmatorahoituslaitoksille**, kuten vihreälle ilmatorahastolle, sopeutusrahastolle sekä menetysten ja vahinkojen rahastolle **jotta ne voivat sisällyttää politiikkoihinsa ja hankkeisiinsa sukupuolinäkökulmaa** ja lapsia huomioivia säännöksiä, erityistavoitteita ja indikaattoreita.
- 8.** **Tuettava ilmatorahoituksen suoraa saatavuutta** kehittämällä institutionaalisia valmiuksia, jotta erittäin haavoittuvissa ja konflikteista kärsivissä maissa tyttöjen ja naisten tarpeet voidaan täyttää.
- 9.** **Kiinnitettävä huomiota taloudellisten sekä muiden menetysten ja vahinkojen suhteettomiin vaikutuksiin** lapsiin Varsovan kansainvälisen mekanismin (WIM) tarkastelussa, sekä sen temaattisissa asiantuntijaryhmissä ja Santiago-verkostossa.

Sukupuolten tasa-arvoa koskeva Liman työohjelma

Ilmastokriisi johtaa koulunkäynnin loppumiseen ainakin 12,5 miljoonalta tytöltä joka vuosi 30 ilmastokriisille kaikkein eniten alttiissa maassa.

Sukupuolten tasa-arvon, moninaisuuden ja sosiaalisen inklusion sisällyttäminen kaikkiin COP-neuvotteluihin auttaa luomaan merkityksellisiä yhteyksiä ilmastotoimintastrategioiden välille. Liman työohjelmaan (LWPG) kuuluvan sukupuolten tasa-arvoa koskevan toimintasuunnitelman (GAP) tarkastelu COP28-ilmastohuippukokouksessa paljasti puutteita rahoituksessa, täytäntöönpanossa sekä tyttöjen ja naisten mielekkäässä osallistumisessa päätöksentekoon. Kun LWPG ja GAP ovat tarkastelussa Bakussa, on mahdollista varmistaa, että tyttöjen erityiset haasteet sekä potentiaali tunnistetaan.

Limn työohjelman ja sukupuolten tasa-arvoa koskevan toimintasuunnitelman tarkasteluun esitämme kuusi ratkaisua:

1. Osapuolten on varmistettava **naisten ja tyttöjen - kaikessa moninaisuudessaan - täysimääräinen rooli** ilmastotoimissa ja heidän kokemansa erityiset haasteet.
2. Osapuolten on edistettävä Liman sukupuolten tasa-arvoa koskevan työohjelman tarkastelua (LWPG) laatimalla päivitetty ja parannettu sukupuolten tasa-arvoa koskeva toimintasuunnitelma (GAP). Suunnitelmassa tulee olla selkeät tavoitteet, rahoitus, roolit ja aikataulu täytäntöönpanolle.
3. Kattava ja hyvin resursoitu GAP-suunnitelma on hyväksyttävä COP30-kokouksessa Brasiliassa.
4. Otetaan LWPG:n ja GAP:n tarkistuksessa huomioon **sukupuoleen ja ikään liittyvät vaikutukset tyttöihin ja nuoriin naisiin** sekä tuetaan feminististen naisten oikeuksia ajavien ja tyttöjen johtamien järjestöjen näkökulmia ja ratkaisuja.
5. **Sisällytetään tyttöjen näkökulmat ja kokemukset** kansallisiin NDC 3.0 ja NAP -politiikkoihin sekä ilmastorahoituspäätöksiin.
6. **Lisätään sukupuolinäkökulman huomioon ottavaa ilmastorahoitusta** asettamalla etusijalle investoinnit tyttöjen koulutukseen, terveyteen ja suojeluun ilmastovaikutuksista kärsivillä alueilla.

Lopuksi

Tämän päivän lasten ja nuorten, erityisesti syrjäytyneimpien tyttöjen, tulevaisuus riippuu rohkeista sitoumuksista. COP29-konferenssin päättäjien on nyt aika johtaa kunnianhimoisesti ja varmistaa, että tarvittavat resurssit otetaan käyttöön seuraavan sukupolven suojelemiseksi ja voimaannuttamiseksi sekä oikeudenmukaisemman, joustavamman ja kestävämmän tulevaisuuden turvaamiseksi kaikille.

Lähteet:

The global average temperature between June 2023 – May 2024. World Meteorological Organization (WMO), [WMO Global Annual to Decadal Climate Update \(2024-2028\)](#), June 5, 2024

Save the Children, [Generation Hope: 2.4 billion reasons to end the global climate and inequality crisis](#), 2022

World Bank, [Choosing Our Future: Education for Climate Action](#), September 4, 2024

UNEP, [Adaptation Gap Report 2023: Underfinanced. Underprepared – Inadequate investment and planning on climate adaptation leaves world exposed](#), November 2023

Children's Environmental Rights Initiative, [Falling short: Addressing the climate finance gap for children](#), June 15, 2023

UNEP, [Adaptation Gap Report 2023: Underfinanced. Underprepared – Inadequate investment and planning on climate adaptation leaves world exposed](#), November 2023

Plan International

Edistämme lasten oikeuksien toteutumista ja tasa-arvoa kaikkialla maailmassa. Tunnistamme jokaisessa lapsessa olevat vahvuudet. Köyhyys, väkivalta, syrjäytyminen ja syrjintä estävät kuitenkin lapsia menestymästä. Eniten niistä kärsivät tytöt, ja siksi parannamme erityisesti tyttöjen asemaa. Olemme riippumaton lastenoikeusjärjestö. Yhdessä lasten, nuorten, tukijoidemme ja kumppaneidemme kanssa pyrimme poistamaan tyttöjen ja kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien lasten ongelmien perimmäisiä syitä. Tuemme lasten oikeuksien toteutumista syntymästä aikuisuuteen ja annamme lapsille mahdollisuuden varautua kriiseihin ja vastoinkäymisiin sekä keinoja toimia niiden ilmaantuessa. Edistämme muutosta sekä arjen käytännöissä että politiikassa paikallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla hyödyntämällä verkostojamme, kokemustamme ja tietämystämme. Olemme rakentaneet yli 80 vuoden ajan toimivia kumppanuuksia ja toimimme jo yli 80 maassa.

Plan International Suomi

Teollisuuskatu 13
00510 Helsinki, Finland

Tel: +358 9 6869 800

Customer service: +358 9 6869 8030

E-mail: info@plan.fi

plan.fi

 Facebook facebook.com/plansuomi

 Twitter twitter.com/plansuomi

 Instagram instagram.com/plansuomi

 LinkedIn [Plan International Suomi](https://linkedin.com/company/Plan-International-Suomi)

 Youtube youtube.com/user/PlanSuomi